

ABONAMENTE:

Trei luni Lei 45. —

Un an 131

Onor Palatul Cultural

Autorități și inst. p. r. a. d.

TELEFON:

M P O Y L

P R V I N C I I

Nrul de înscriere în Reg. Publ. periodice 12/1938, Tribunalul Arad.

Proprietar. — Redactor responsabil:

I. FILIPAȘ

Redacția și administrația:

A R A D

Str. N. Grigorescu No. 2.

Un ministru bine venit

Carnet

În fruntea Ministerului Sănătății publice, M. Sa Regele a ținut să aducă un om nou, știindu-se că la acest departament s'au comis multe greșeli. În trecut, pe urma cărora sănătatea publică a suferit neșpus de mult.

Pe lângă neregulile pur administrative, la Ministerul Sănătății, care îngloba și pe cel al muncii, numai despre salubritatea publică nu s'a vorbit mult. În schimb, medicii angajați își făceau menderle pe socoteala statului, tratând, în același timp, într'un mod cu totul revoltător pe cei suferinzi.

Dacă în spitale — tratamentul era mai uman și conștiințios, la casele cercuale lumea asigurată era, batjocorită pur și simplu.

Bolnavilor nu li-se recomandau decât „aspirine”, fiind purtați de ici-colo, de către portari și cameristi, în lipsa

domnilor medici care uitau mereu să treacă pe acolo, sau treceau foarte grăbiți.

Acei care își făceau mai mult de cap în instituțiile de sănătate ale statului — erau medicii primari, care aveau un program de o singură oră pe zi. Atunci — îndemneau pe bolnavi să-i caute acasă, fiindcă acolo „n'aveau” tot ce le trebuie. Asta, însemna ca să le plătească o cotă suplimentară de leafă.

Regimul acesta, cu mici excepții, era generalizat pe întreaga țară.

Iată însă că la Ministerul Sănătății — a fost chemat un medic-general, adică unul care ordonă — și nu discută, d. dr. N. Marinescu, care a introdus regimul cazon în mijlocul medicilor oficiali.

Asta înseamnă, scularea de dimineată, prezentarea la serviciu la ora fixată, adică la opt, șederea acolo tot până la

ora reglementară și tratarea bolnavilor așa cum se cuvine, adică conform salariului primit, fără a mai cere nimic de la bolnavi și după cum cheltuie statul cu întreținerea așezămintelor de sănătate.

În același timp, asta înseamnă că nimeni nu mai poate fi medic-primar la toate instituțiile dintr'o localitate, ci la una singură, putând însă să-și ție și cabinet particular de consultare acasă după orele oficiale.

Acolo unde însă opera d-lui medic-general dr. N. Marinescu va face epocă — sunt satele, cuprinse azi de o mare ofensivă sanitară, care de mult ne lipsia și care ne-a costat sute de mii de suflete.

La Ministerul Sănătății a început să între aer sănătos prin ferestre.

Se însănătoșează țara întreagă.

Vox

Bacalaureatul

Reincep examenele de bacalauriat, cu iluzii și tristeți tineresti ca în toți ani de când liceiștii au de trecut acest însemnat eveniment din cariera lor.

Bacalauriatul este un rar privilegiu de bucurii familiare și sentimentale, fiecare candidat fiind înconjurat de cercul său de simpatii. Pentru fiecare bate undeva o inimă caldă, de cele mai multe ori a unei mame, dorind cu ardore că junele candidat să se poată considera student.

Dar peste aceste detalii sentimentale, bacalaureatul mai prezintă și un alt aspect, aspect, asupra, căruia se cuvine a insista puțin, date fiind dezastroasele statistici care se publică anual.

Într'adevăr numărul celor nereușiți în fiecare an este impresionant, evidențiind o accentuată diferență științifică între pregătirea didactică din liceu și examenul de bacalaureat. Spuneam o diferență — pentru că nu se poate imagina o altă cauză care privează, anual, 60—70% dintre elevii de diploma de bacalaureat, decât aceea că li-se cere prea mult, fie din excesul de zel al examinatorilor, fie din cauza programului prea încărcat.

Prima ipoteză nu o putem admite în întregime, chiar dacă unii profesori se întrec în a pune întrebări care nu sunt în spiritul programului de bacalaureat, excese nu se pot face cu zeci de elevi, și apoi comisiile sunt

prezidate de profesori universitari care știu să intervină atunci când colegii lor de grad secundar depășesc limitele disciplinei didactice.

Rămâne atunci în vigoare ipoteza secundă — că programul examenelor este prea încărcat pretinzând elevilor să puie la o prea grea încercare memoria și astfel, li elimină ca să între în universitate.

Sau poate ca elevii trec prin licee fără să-și fi asimilat învățătura prescrisă de programele analitice.

Iată atâtea întrebări — cărora nu le putem da un răspuns satisfăcător, dar ceace știu precis și ceace uimește o lume întreagă este constatarea unanim recunoscută că prea puțini elevi trec la examenele de bacalaureat.

În fața acestor grele întrebări și a răspunderii ce o au membrii comisiilor de bacalaureat față de părinții care-și cheltuiesc averea cu întreținerea fiilor la oraș, timp de opt ani, se impune acestora să depună cea mai mare grijă la examene, ținând seamă de rezultatele din trecut date la bacalaureat și de experiența didactică făcută de fiecare în liceele unde își au catedrele.

Grație tactului și unei atenții deosebite — se pot înlătura greșelile prescripții ale unui program atât de încărcat ca al examenelor de bacalaureat.

Astfel, vor plânge iar prea mulți părinți și copii.

Silviu Faur

In atențiunea Primăriei Municipiului

Brutarii și măcelarii înfruntă fraudolos măsurile luate de Primărie, pentru înfrânarea speculei

Arad. Am relatat pe scurt în numărul trecut al ziarului nostru felul cum brutarii și măcelarii prin mijloace nu tocmai onorabile au știut să se sustreagă dela rigorile măsurilor luate de Primăria Orașului Arad pentru înfrânarea speculei.

În ultimele zile aceștia au mai născocit și alte mijloace cu cari înfruntă fraudolos aceste măsuri. Și anume:

Primăria a luat dispozițiuni ca fiecare măcelar sau brutar să-și afișeze prețurile tuturor felurilor de carne sau pâine. Într'adevăr ei afișează prețurile, dar numai pe tablă există, căci când e vorba de cumpărare îți face altfel de preț. Iar dacă protestezi, ei sunt cei de către pădure, și te inviță că altădată să te scoli mai de dimineată căci marțea cu prețurile afișate demult a trecut.

Natural, dacă vii mai de

dimineată acelaș lucru se petrece; te poțiște să vii și mai dimineată. Astfel că afișarea prețurilor în cele mai multe cazuri nu e decât formală, cu scopul de a induce în eroare organele de control ale Primăriei.

Regretabil, este faptul că și brutarii pecicani se folosesc de astfel de trucuri deși este cunoscut publicului consumator arădan promisiunile date de aceștia conducerii Primăriei Municipiului, de avinde pâine mai efțin, ca brutarii din oraș. Acesta a și fost motivul pentru care ș'a admis vânzarea pâinii pecicane pe piața Aradului, căci după cum se știe acest lucru a fost interzis multă vreme. În acest hal știu și brutarii pecicani să recompenseze bună voința d-lui primar Romulus Orezeanu, care le-a acordat acest favor.

În consecința, pentru ca măsurile luate de Primărie

pentru înfrânarea speculei să-și ajungă scopul dorit, în interesul consumatorilor arădeni, cerem onoratei conducerii a Primăriei să impună organelor sale însărcinate cu aplicarea acestor măsuri o mai severă activitate în acest sens, căci altfel toate acestea măsuri vor rămânea iluzori.

Sigur, că acesta e numai un singur mijloc constatat de mine, cu cari amintitii speculanții se apără contra rigurozității legii de înfrânare a speculei, dar câte vor mai fi altele pe care nu le cunosc. Deci ar fi în folosul binelui obștesc, ca toți acei car se vor isbi de incorectitudinea acestor contravenienți să-i reclame imediat celor în drept pentru a li-se aplica recompensa cuvenită, căci numai astfel, cunoscând planurile de atac al adversalului, te vei putea mai ușor apăra cortra lui

Fica Petru

Dl. Căpitan Marin Ionescu - noul chestor al Aradului

În urma trecerii autorităților poliționești sub direcția jandarmeriei, Ministerul de Interne a făcut o serie de numiri noi în fruntea chesturilor din țară.

Chestor al Aradului a fost numit d. Marin Ionescu, căpitan de jandarmi, care a și fost instalat în noua demnitate, de către d. colonel Mihail Dobriceanu, prefectul județului Arad.

D. prefect al Aradului l-a recomandat funcționarilor chesturii foarte elagios pe d. căpitan Marin Ione-

scu, evidențiindu-i meritele pentru care a fost destinat să conducă poliția arădană.

Noul chestor a mulțumit călduros d-lui colonel Mihail Dobriceanu pentru cuvintele adresate, asigurându-l că își va îndeplini cu multă demnitate și hărnicie misiunea încredințată-

D. Rațiu, șeful secției administrative a prezentat noului chestor pe funcționarii subalterni, asigurându-l de întregul lor devotament și capacitate de muncă.

Problema chiriilor în anul de grație 1938

Sau: Când proprietarii de casă fac cunoștință cu chiriașii prin Somații advocațiale

În numărul trecut al ziarului nostru, într'un articol intitulat „Scumpirea traiului la Arad”, între altele am relatat și cazul unui proprietar de casă — a cărui nume din anumite considerente nu l-am dat în vileag — care prin metode nu tocmai onorabile a încercat, și a reușit, să ridice chiriile locatarilor pe viitor.

Am spus și în amintitul articol și o repet și acum — căci merită să se știe de ce este capabil un proprietar de casă ca dl. Klein Jakob, din str. Crișan 3 când e vorba de scoaterea banului de pe bietul locatar, — și anume este vorba de mijloacele întrebuintate de acest proprietar în acest scop.

O Somație

În ziua de 5 Mai a. c. am primit o scrisoare recomandată din partea avocatului Dr. Höflich, prin care, în calitate de reprezentant a unor proprietari oarecari Jakob Klein și soția, de cari n'auzisesem în viața mea, sunt preavizat că până la data de 1 August să evacuez locuința și că înăuntrul termenului de 8 zile vrând nevrând să-mi dau adeziunea în scris la aceasta, căci astfel voi fiu improcesat. (În numărul viitor vom publica conținutul acestei somații.)

De ce sunt dat afară din locuință, m'am gândit, când știu că n'am rămas nici-o zi restanță cu chiria? Cine or fi Klein Jakob și soția, căci eu știu că dela altcineva închiriasem locuința?!

În fine mă duc la telefon și chem biroul d lui avocat Höflich. Se prezintă cineva și-l întreb:

— D-le te rog! Am primit o scrisoare de preavizare din partea unor proprietari reprezentați de dv! Vă rog să-mi spuneți ce-i cu asta? De ce sunt dat afară din locuință și cine sunt acești proprietari căci eu n'am închiriat dela ei nimic.

— „Ce crezi d-ta, că noi scriem așa numai din aer?! Ne vom întâlni știi unde”?!

A fost foarte lung timpul până la ora plecării dela birou și până să ajung acasă să văd ce s'o fi întâmplat.

Din informațiile vecinilor am aflat cum stă chestiunea.

Ce se întâmplase?!

Vechiul proprietar vânduse casa d-lui Klein Jakob și soția, iar acesta primul lucru de care s'a apucat a fost, să preavizeze pe toți locatarii căci cu data de 1 August să evacueze locuințele.

Din procedeele acestui proprietar se vede clar că el a căutat dinadins ca numai pe cale judecătorească să ne cunoștem, după cum dealtfel mi-se spunea la telefon.

Cu toate acestea eu am căutat calea pașnică. El n'a vrut!

După ce aflai cum stă chestiunea cu preavizarea, repede la dl proprietar, doar se va'ndura să stea de vorbă cu mine.

O pretenție absurdă de 14.000 Lei

Cu hârtia'n mână pe care era adresa proprietarului de casă din str. Crișan No. 3 și a proprietarului unui mare depozit de lemne din str. Bihorului lângă viaduct, am căutat și l-am găsit pe dl. proprietar.

l-am spus că accept într-o toate ceeace mi-se cere prin susnumite scrisoare. Am stat puțin de vorbă și am plecat. În astfel de împrejurări mi-am făcut cunoștință cu dl. proprietar.

Peste câteva zile am înaintat o scrisoare și avocatului în acest sens pentru că să fiu mai asigurat contra rigorilor legii.

N'a trecut decât două săptămâni și mă pomenesc cu o citație dela judecătoria însoțită de motivele de dare în judecată pentru neacceptare de preaviz — și că obiectul procesului e numai 14.000 Lei. Vă puteți imagina indignarea mea, — onorați cititori — de atâta nerușinare, când eu

știam foarte bine că mi-am făcut datoria, și că am căutat căile pașnice de înțelegere.

M'am dus imediat la un avocat și i-am predat cauza, care la rândul lui a rămas surprins de acest tupen, mai ales că fără să aștepte cele 8 zile.

La început m'am gândit că a făcut o greșală și o să-și retragă acțiunea. Când colo deunde! El o susține mai departe cu diferența că și-a redus pretențiile, la cheltuelile de judecată. Auzi d-le!... Încă o susține mai departe și-mi cere despăgubiri?!

După toate aceste onoratul cititor își poate face o idee generală despre felul cum procedează un proprietar de casă ca și dl. Klein Jakob și soția, cu locatarii săi, cari îi aduc atâtea câștiguri, l-ți face impresia că el plătește locatarilor, nu locatarii lui.

Dar după cum spuneam și în numărul trecut, am rămas încă nedumerit de faptul că deși a dat preaviz tuturor locatarilor, — care sunt siguri că nu sunt mai buni platnici ca mine și ca un alt domn profesor din aceeași casă, și care sunt sigur că n'au făcut mai mult ca mine în privința acceptării preavizului totuși acest domn proprietar Jakob Klein a găsit de cuvință să ne dea în judecată, numai pe noi deci să scoată din proprietatea d sale numai pe acești chiriași români? E și acesta un semn al vremii, și cred că dl. Klein l-a tălmăcit în deajuns.

P. F.

„Grundman“

Fabrica de fierărie S. A. din Arad arată în Bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1937 și publicat zilele acestea, un beneficiu net de Lei: 11.662.032 pe doi ani și anume: 1936 Lei 1.175.575, iar 1937 Lei: 486.467. — la un capital social de 10.000.000 Lei.

Noul orar de consultații al medicilor specialiști din Ambulatoriul Casei Asigurărilor Sociale Arad

Pentru boli interne consultă:

1. Dra dr. Manta Constanța dela ora 9—11 a. m.
2. Dl dr. Demetrescu Nicolae dela ora 11—1 a. m.
3. Dl. dr. Poscariu Ioan dela ora 3—5 p. m.

Pentru boli de femei consultă:

1. Dl. dr. Vuia Salvator în zilele de Luni, Marți, Joi și Vineri între orele 12—2 a. m.
2. Dl dr. Mager Aurel, în zilele de Miercuri și Sâmbătă, între orele 12—2 a. m., iar în restul, zilelor la domiciliul bolnavilor, ca asistent la nașteri.

Pentru boli de nas, gât, urechi consultă:

1. Dl. dr. Frint Alexandru între orele 4—6 p. m.

Pentru boli venerice, de piele și urologie consultă:

1. Dl. dr. Dejenariu Ioan, dela ora 12—2 a. m.
2. Dl. dr. Tesici Svetolic, dela ora 4—6 p. m.

Medici chirurgi:

1. Dl. dr. Siciovan Remus dela ora 8—10 a. m.
2. Dl. dr. Zeana Dumitru dela ora 3—5 p. m.

Examinări radiologice

1. Dl. dr. Cosma Dumitru ora 12—2 a. m. în zilele de Miercuri, Joi și Vineri.

Pentru boli de consultă:

1. Dl. dr. Olariu Corneliu orele 12—2 a. m.

Medicii de dinți con

1. Dl. dr. Hălmăgean Liviu orele 8—10 a. m.

2. Dl. dr. Tămaș Mihail orele 4—6 p. m.

Pentru boli de consultă:

1. Dl. dr. Hațiegan Iuliu orele 8—10 a. m. la Stat.

Orariul astfel întocmit pe la îndemâna asiguraților, ca noi își mai exprimăm o dorință:

Orariul astfel fixat să fie respectat și de d-nii medici, mai de asigurați, și a nu duce timpul de consultații două ore la numai un sfert ales că am intrat — spre reamintire — în zodia telor inopinate... și s'ar putea ca dl. general Marinisrrul sănătății să ajungă la noi, tocmai pe când a bolnavii...

Excursia funcționarilor particulari la Baile Lipova.

Dumineca trecută Asociația Funcționarilor din localitate a făcut o reușită excursie la Baile Lipova. În suplimentare ziarului nostru se pot vedea două reușite fotografii dela această excursie.

Fotografiile se pot obține de asemeni la firma Gardonyi Arad, Bul. Reg. Maria 20-22.

Un „Banchet“ original

Cu ocaziunea matchului de football disputat între funcționarii adm. ai fabricii „Astra“ a avut loc la cantină un banchet la ca-

re au luat parte majoritatea funcționarilor. Președinte de onoare a fost dl. dr. Bonciuc, președinte activ dl. Trăilă.

Cele 5 butoaie de bere la bată s'au repartizat a I butoi echipa juniori, ambele echipe, al III-lea și al IV-lea dl. Sărăndar V-lea dl. Gebauer.

S'a petrecut tot timpul caldă admosferă de căldură.

Citiți și răspândiți ziarul

Timpu

Provin

Luc

Doi savanți: Dr. Gh. Marinescu și Ovid Densușianu

După dispariția lui Octavian Goga, cultura și știința românească au înregistrat alte două mari pierderi, prin moartea savanților dr. Gh. Marinescu și Ovid Densușianu, iluștri academicieni și profesori ai universității din București.

Profesorul dr. Gh. Marinescu rămâne în amintirea posterității unul dintre cei mai geniali medici neurologi ai veacului nostru, a cărui faimă științifică a făcut de mult înconjurul lumii, fiind considerat al doilea mare savant în neurologie din lume.

Cinstea făcută țării noastre peste hotare de profesorul dr. Gh. Marinescu este neegalată, în

multe țări fiind unul dintre puținii români cunoscuți în America mai ales, unde mai sunt cunoscuți, în multe state, numai d-nii N. Iorga, N. Titulescu și George Enescu, savantul dr. Gh. Marinescu este al patrulea fiu al neamului nostru prețuit pentru vasta lui știință medicală.

Cu ocazia deselor conferințe ținute în America, regretatul profesor ne-a făcut o intensă și binefacătoare propagandă, iar la congresele internaționale — i s'au acordat în totdeauna cele mai mari onoruri.

Acesta rămâne profesorul dr. Gh. Marinescu văzut peste granițele țării — ridicat pe piscurile unei glorii universale.

Opera științifică a doctorului Gh. Marinescu cuprinde zeci de volume — care au luminat zeci de generații de studenți ai Facultății de medicină din București.

Profesorul Ovid Densușianu rămâne unul dintre cei mai competenți filologi români și unul dintre iluștrii dascăli ai Facultății de Litere din capitală.

Dela catedra sa, profesorul Ovid Densușianu difuza lecții literare care români capodopere ale genului, strălucind de frumusețe și bogăție extraordinară de cunoștințe.

Era cel mai respectat profesor, apreciat de colegi și iubit de studenți, fiindcă și-a închinat catedră și științei întreaga sa viață.

Operile sale științifice au deschis drumuri noi în filologie, rămânând și de aci înainte un îndreptar pentru cei care se vor dedica acestei ramuri a culturii.

Savanții dr. Gh. Marinescu și

Ovid Densușianu făceau parte din vechea pleiadă de profesori ai universităților noastre, care se rărește mereu și care a crescut generațiile de azi ale elitei culturale naționale.

Fiindcă îi regretă o țară întreagă, trebuie să le încrustăm trecerea în nemurire și în coloanele unui ziar de provincie. Înțelegând astfel să ridicăm cultul oamenilor mari la nivelul care se cuvine.

Luna cărții

Din an în an, sărbătoarea cărții devine tot mai strălucită, restaurând cultura în toată mărimea de care s'a învrednicit în țările înaintate.

Peste preocupările de fiecare zi, care nu sunt în totdeauna nici morale și nici înalțătoare, car

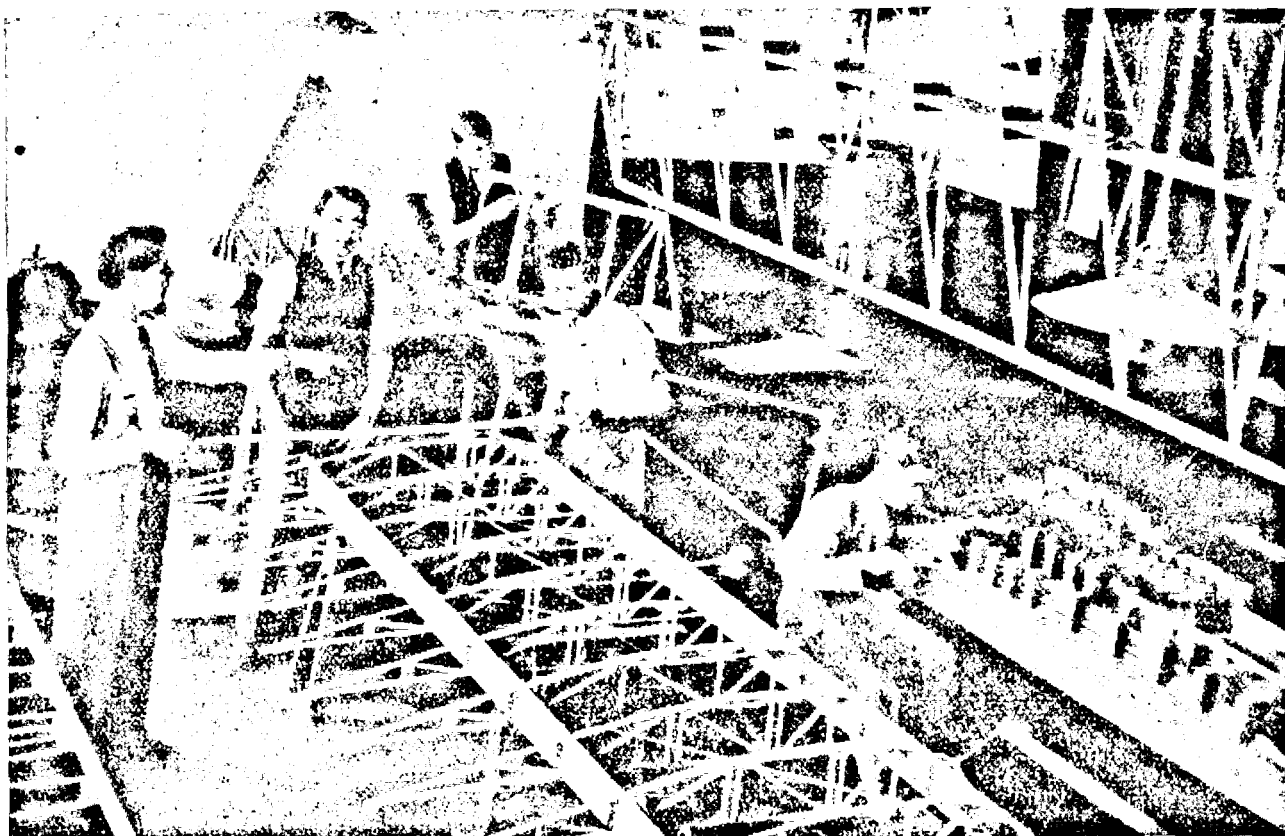
tea trebuie să rămână permanent de scormonit: rui spirit inezestrat, fiindcă nu poate ridica și înobilă mîntea omenească decât

O lună a cărții, înseamnă chemare zilnică la izvorul durerii de suflete — care vătătura de toate felurile ceeace are ea mai pild înalțător.

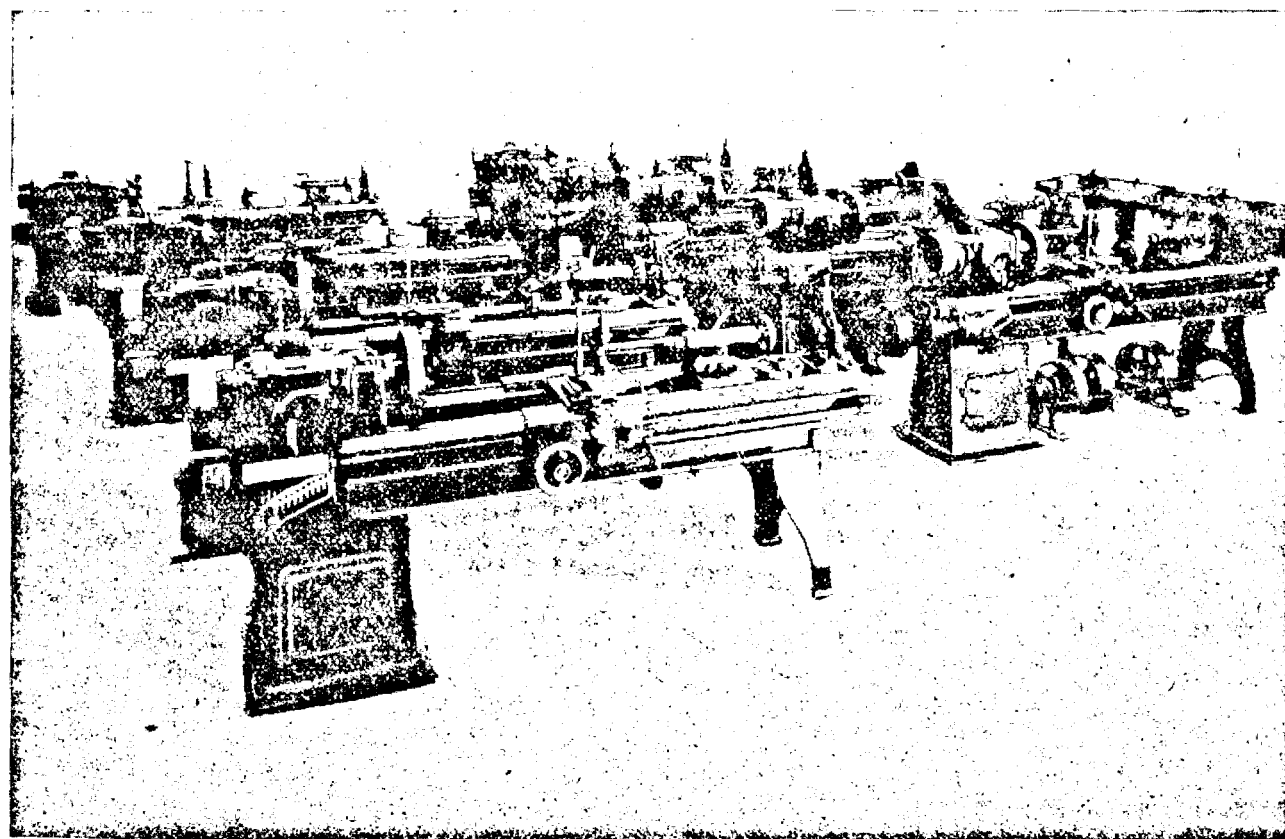
Dacă am închina fiecare gură lună din an cetirii s'ar schimba firea omului prin deschiderea de o nouă, care folosesc de sufletului și rațiunii.

Vechile civilizații și ei își aveau luna sacrificială an, ci îi închinau educația clipă de răgaz. Așa se face opere nemuritoare, care ori ce momente de desăpești a-ât de frecvente cul nostru.

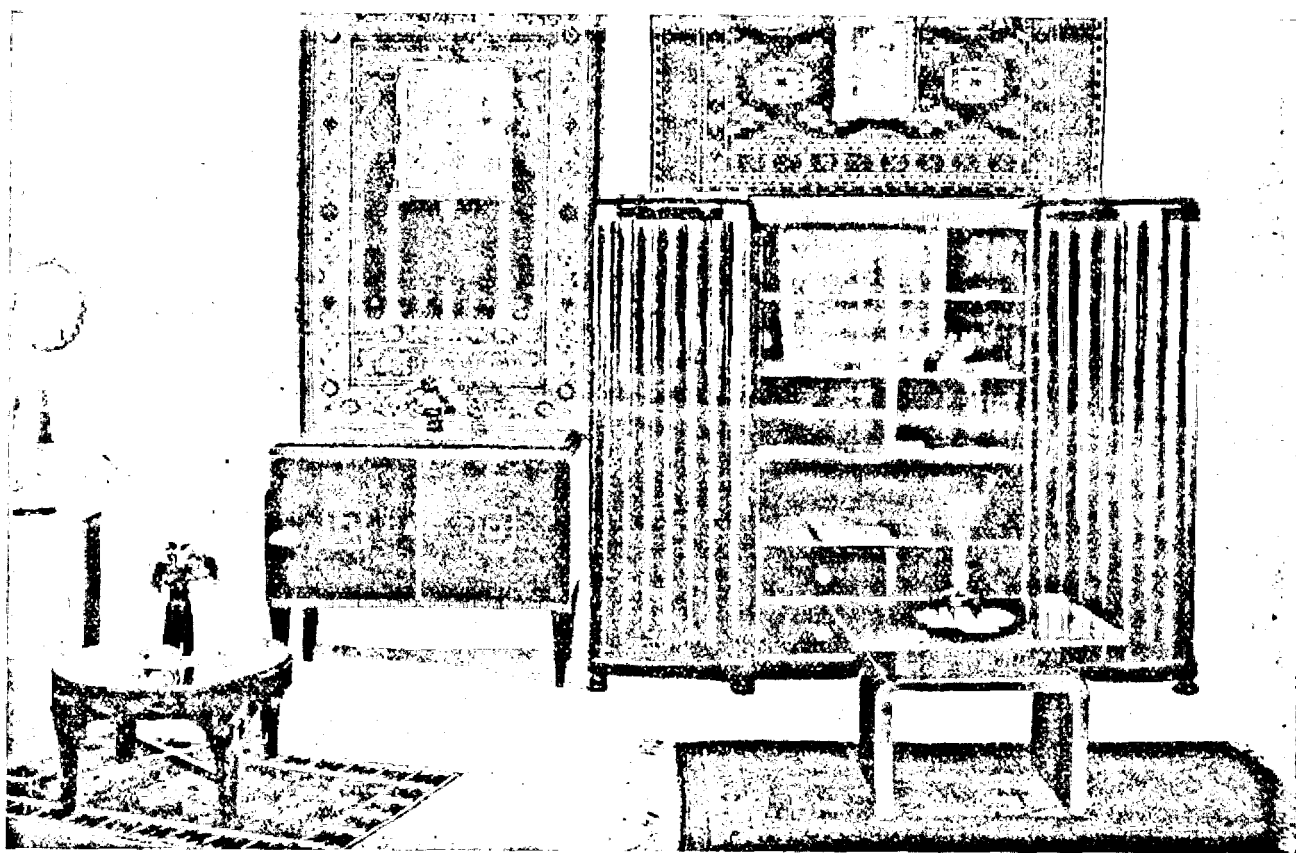
Luc

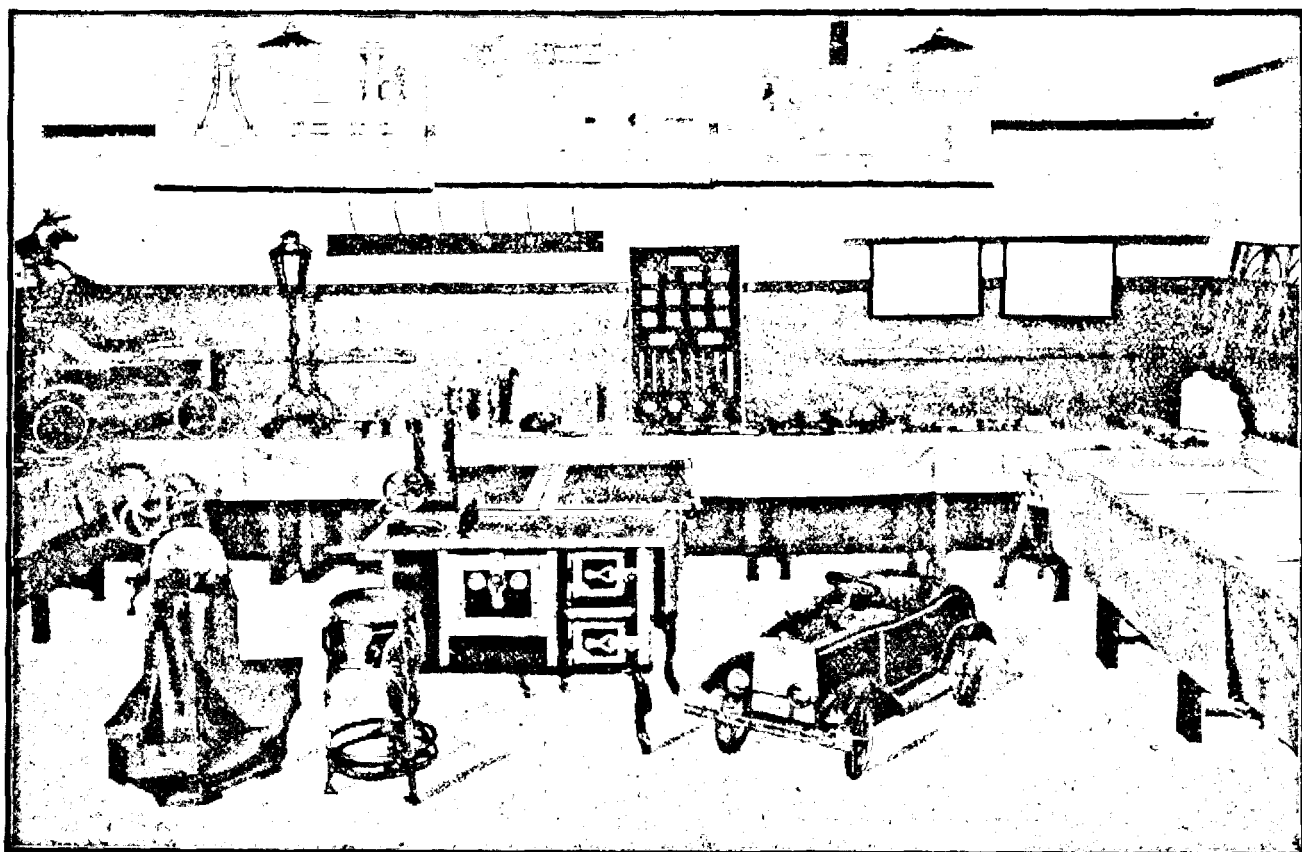
Secția de planoare a liceului

Strunguri automate lucrate în atelierele liceului

Aspecte dela expozițiile liceului, cu lucrări făcute de elevi

Lucrări executate în atelierele liceului

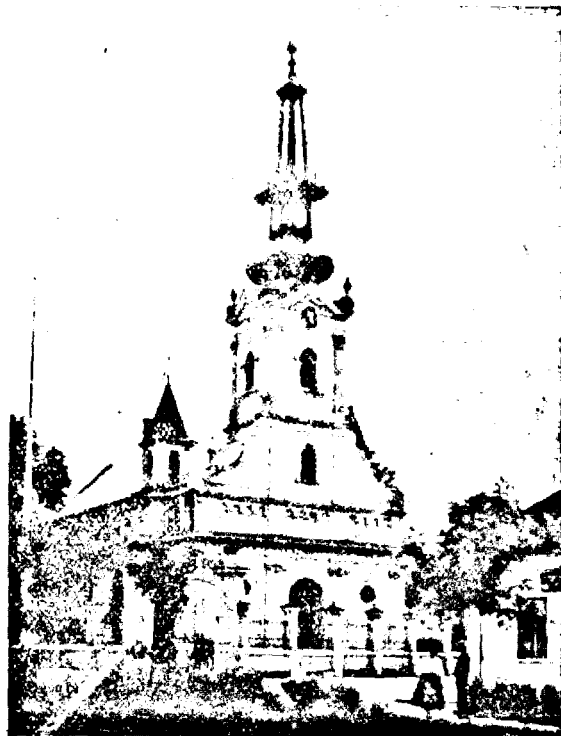
TIMPUL PROVINCIEI

DUMINECA 3 IULIE 1938

SUPLIMENT ILUSTRAT

M. S. REGELE CAROL al II-lea
a inaugurat zilele trecute »Luna cărții«

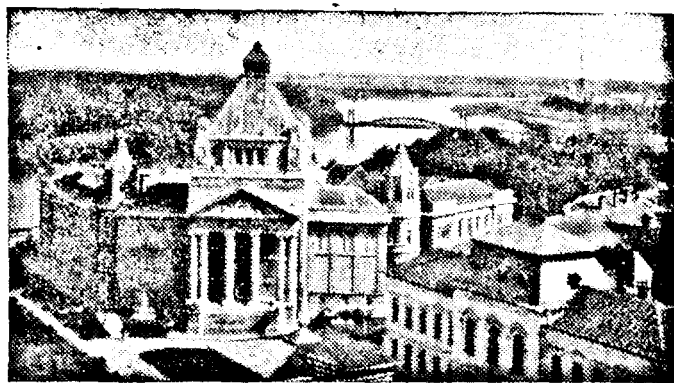
**Biserica gr.
ort. română
din Lipova**

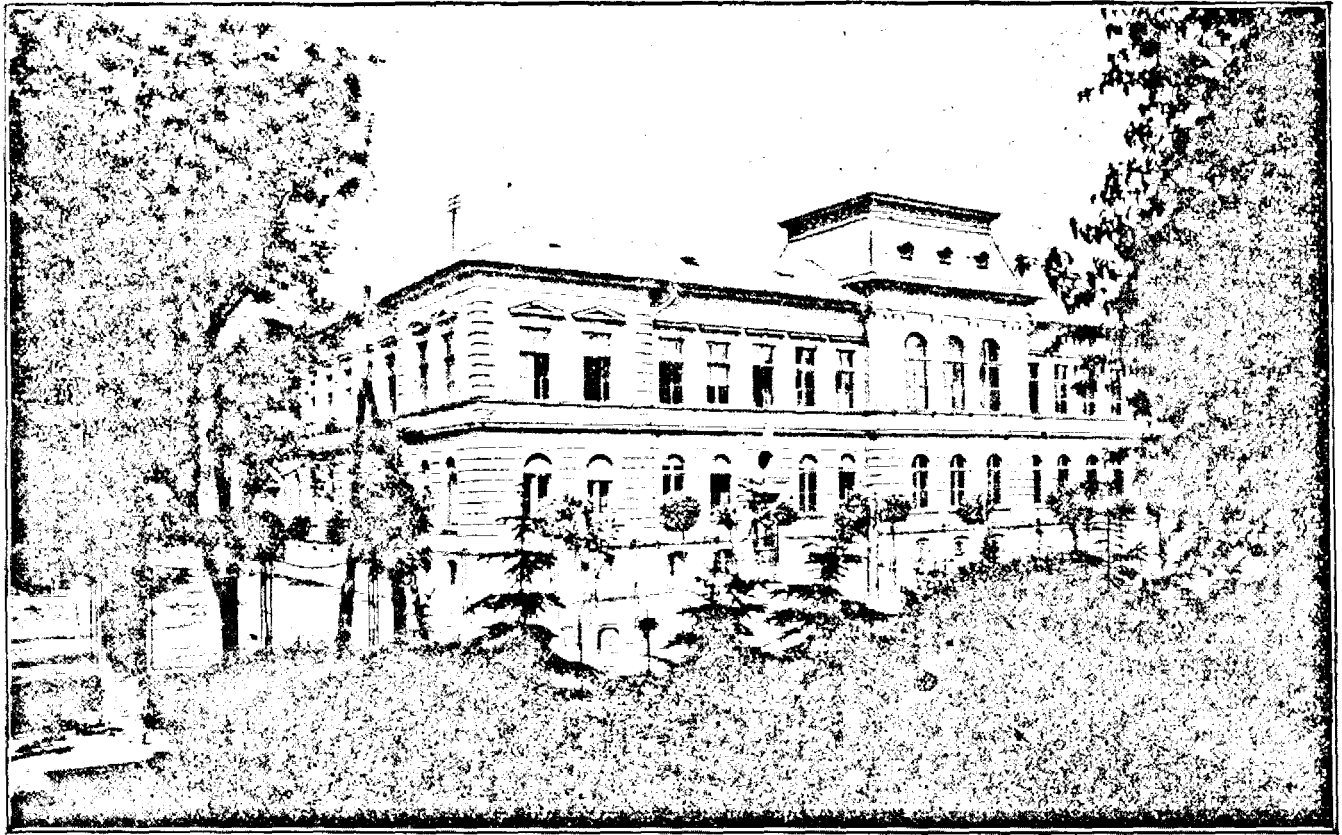
Țărani din ținutul Hălmeagului odihnindu-se
Duminecă după Sf. Liturgie

**Funcționarii particulari din Arad (A. F.
P. A) în excursie la băile Lipova**

**Palatul
Cultural
din Arad**

Liceul Industrial „Aurel Vlaicu“ din Arad.

Elevii liceului lucrând în ateliere

meni
pizitate
bilă c
teore
tul pe
și pe
ivă,
pape
dînio
an av
școa
publici
D
pune
indu
sem
nicie
ea, ș
nu
pri
epri
du
licee
trial
del c
vre
ji,
fero
fi
este
m
fel
nic
cu
nă
up
lile
ce
re
or
iz
c
i,
p
il
r
t

Serbarea de fine de an a Liceului Industrial „Aurel Vlaicu” din Arad

Invățământul profesional a ajuns pretutindeni prețuit în țară. Cercurile industriale consideră pe absolvenți factori însemnați de producție. Cuvântarea D-lui ing. R. Cărpinișan, directorul liceului. Premiarea elevilor

menii nu poate afirma monozitate că s'a pornit o inexorabilă campanie împotriva școlilor teoretice, care pregătesc tinerii pentru carierele biurocratice și pentru universitate. Diminuată, aceste școli au și azi încă același număr de elevi — când fiecare copil avea un fiu la liceu sau la școală normală.

Publicitatea ce o vom face deci

școlilor profesionale din Arad, în numeroase viitoare, nu trebuie interpretată ca un gest lipsit de diferență față de liceele teoretice și alte școli de curs secundar, ci să fie socotită drept un îndemn către o parte din populația țării ca să și îndrepte copiii spre carierele practice care au ajuns să se bucure de mare cinste și răsplătire în țară.

Intr'adevăr, România trece azi printr'o fază de febrilă industri-

alizare, care reclamă cât mai numeroase elemente tehnice — bine pregătite, pe care numai școlile profesionale le pot instrui.

Și atunci, decât să lăsăm atâția părinți și de-a copiii la școli secundare și să-i treacă prin universitate pentru ca apoi să nu se poată plasa, sau să se plaseze cu salarii de miserie, când îi pot de ce să nu-i dea în școlile practice, care le asigură un plasament bun și sigur.

trebuie ca să-și înființeze ateliere ori cât de modeste?

Așa a fost ieri. Băncile nu dădeau împrumuturi decât pe ipotecă, iar statul nu era încă organizat pentru a putea sprijini cu credite eficiente pe absolvenți și meseriași.

Deci nu se poate imputa absolvenților noștri că nu au reușit până acum să creeze o puternică pătură de industriași, capabili să facă o mare concurență ori cui.

Cu bucurie constatăm azi însă că statul s'a sesizat în fine de această vitală problemă și se lucrează încă în două direcții cu rezultate bune, care lasă să se întrevadă o reușită lentă dar sigură

Una este creditul meșteșugăresc pentru alimentarea meseriașilor și industriașilor cu creditul atât de necesar înzestrării atelierelor cu inventare de scule, mașini și materiale.

Tot prin acest credit meșteșugăresc se finanțează prin credite comenzile mai mari primite de industriași români spre executare.

A doua direcție este punerea în aplicare a legii învățământului industrial, în ceea ce privește înființarea Casei Învățământului din rabatul de 2% asupra comenzilor date de stat întreprinderilor particulare, unde trebuie să se adune anual cel puțin 150—200 milioane de lei, din care se vor înființa ateliere-model pentru absolvenții noștri.

Onorați oaspeți și iubii elevi, am ținut să vă dăm aceste lămuriri și informații pentru a vedea cu toții că suntem pe drumul cel norocos și bun.

Azi, nu mai suntem elemente puse la index de cei mulți și necunoscători ai problemei învățământului și a muncii noastre.

Toți vedem cum ne copleșește lumea cu dragostea și cu chemările din toate părțile, ca fiind factori absolut necesari producției și avuției naționale.

Fii mândri, ca părinți, de încrederea ce vi se arată, iar voi, elevii, să munciți cu râvnă acolo unde veți ajunge, deoarece de dragostea voastră față de muncă depinde însăși ridicarea potențialului de apărare al granițelor noastre și ridicarea prestigiului neamului nostru ca factor de pace în colțul sud-estului european.

Iar voi, elevi care mai aveți de stat câteva timp sub supravegherea noastră, înălțativă inimile de cele ce auziți. Dați ascultare corpului didactic, care își dă toată silința pentru a vă da cunoștințe din ce în ce mai bogate și folositoare.

Ascultând povețele noastre, ne ușurați și nouă sarcina și lucrul în comun îl faceți mai cu drag și mai cu inimă.

Lăsându-vă în vacanță, folo-

siți cu folos timpul și să vă refaceți sănătatea, astfel ca la toamnă să reîncepem munca cu forțe noi.

Tuturor vă adresez străjerescul nostru:

SĂNĂTATE!

După cuvântarea D-lui director, a urmat un program străjeresc, condus de d. profesor-maestru Gh. Urlea, și a cântat corul liceului bine pus la punct de d. profesor Sever Agen.

Elevul Huzur Teodor, din cl. I, s'a remarcat printr'o frumoasă declamație.

A urmat apoi premiarea elevilor, după cum urmează:

Premiul întâi pe școală: Laștofka Ștefan, cl. VIII, media 9¹⁰.

Clasa I. metal.

1. Huzur Teodor, media 8⁸⁵.
2. Hârțau Ioan, media 8⁸⁷.
3. Părasca Sabin, media 8⁸⁸.

Menționați:

1. Gomoii Traian, media 8⁸⁰.
2. Riviș Gheorghe, media 8⁸⁴.

Clasa I. sculptură.

1. Popovici Ioan, media 8⁸⁶.

Clasa V. metal.

1. Tulbure Aurel, media 9¹⁰.
2. Sina Gheorghe, media 8⁸².
3. Székely Tiberiu, media 8⁸⁰.

Menționați:

1. Codila Victor, media 8⁸².
2. Becsy Attila, media 8⁸⁰.

Clasa V. lemn.

1. Cozilec Aie., media 8⁸⁸.

Clasa VI. metal.

1. Guga Alex., media 9¹⁴.
2. Silvășan Ioan, media 8⁸² (pt. atelier.)
3. Köhler Carol, media 8⁸⁴.

Menționați:

1. Ion Mocuța, media 8⁸⁸.
2. Nicola Gh., media 8⁸².

Clasa VII. metal.

1. Pleschinger Iuliu, media 9¹¹.
2. Micușca Tiberiu, media 9¹⁰.
3. Csoma Carol, media 8⁸⁷.
4. Hădean Sava, media 8⁸⁴.

Menționați:

1. Bakó Ladislau, media 8⁸⁸.

Clasa VII. lemn.

1. Mihailovici Nic., media 9²¹.

Clasa VII. sculptură.

1. Costin Eduard, media 9⁴⁰.

Clasa VIII. metal.

1. Mărgineanu Aurel, media 9⁰⁸.
2. Petroi Viorel, media 8⁸².
3. Frisch Iosif, media 8⁸⁰.

Menționați:

1. Perian Cornel, media 8⁷⁹.
2. Jassek Adalbert, media 8⁸³.

Clasa VIII. lemn.

1. Bogdan Ioan, media 8⁸⁵.

Premiați pentru „Cartea de aur” a Străjerilor:

1. Grosu Ioan, lei 200.— din partea d-lui director.

Menționați pentru că nu au lipsit dela ore:

1. Sugar Ioan, cl. V. metal.
2. Lelea Ioan, cl. VI. metal.
3. Olariu Remus, cl. VI. metal.

Continuare în pag. IV.

De ce sunt prețuiți absolvenții în industrii

punem mai sus că faza industrializare prin care trecem — cere ingineri și tehnicieni cât mai mulți. De aceea, școlile noastre politehnice nu pot pregăti atâția ingineri — câți le cer marile întreprinderi industriale din țară, după cum toți absolvenții școlilor și gimnaziilor industriale sunt angajați imediat, astfel că ei nu cunosc șomajul, decât cu rari excepții, care sunt elemente ce se deservesc de lucru.

Fiecare colț al țării — se găsește o fabrică, iar cele vechi modernizează instalațiile, astfel că au nevoie de oameni tehnici și pricepuți care să conducă aceste mari transpuneri!

După ingineri, absolvenții școlilor profesionale devin astăzi cei mai prețioși colaboratori ai patronilor, pentru că între ei se recrutează deservitorii, calculatorii de mari dimensiuni, maestrii, șefii de echipe, controlorii și supraveghetorii, și lucrătorii calificați, cărora li se încredințează lucrurile cele mai grele, pe care ei le pot executa lucrătorii simpli, eșiți din ucenici.

Adică absolvenții școlilor profesionale fac trăsura de lucru între ingineri și masa

de muncitori, ca auxiliari foarte prețioși.

Mai ales acolo unde se clădesc noi întreprinderi, sau se transformă cele vechi, absolvenții sunt necondiționat ceruți — pent ucă ei știu să creeze și să calculeze bine inovațiile.

Acești factori de producție au astfel menirea să creeze o mare elită de tehnicieni și specialiști desăvârșiți — aduși până astăzi din străinătate cu salarii împărătești. Avem nevoie de această clasă de creatori, fără de care industrializarea țării va mai întârzia.

Scriind deci, azi, despre serbarea Liceului Industrial „Aurel Vlaicu” din Arad — scriem despre toate școlile similare din țară, pe care le recomandăm părinților, la acest sfârșit de an școlar, care le pune întrebarea că ce au de făcut la toamnă, când începe altul.

Pe rând, vom scrie, de altfel, despre toate școlile din Arad, ca să arătăm că nu scriem pentru a părtini sau aduce laude cuiva — ci pentru a contribui la popularizarea școlilor practice, care cheamă elementele capabile la muncă productivă, bine răsplătită.

Serbarea de fine de an a Liceului Industrial „Aurel Vlaicu”

Ca să dovedim mai bine afirmările noastre de mai sus, am făcut din nou ocazia că acest liceu a ținut abia acum serbarea de fine de an, care ne-a arătat ce se cultivă în asemenea școli, iar în cuvântarea D-lui ing. R. Cărpinișan am aflat de ce situație se află absolvenții în fabrici și alte întreprinderi.

Reproducem, deci, această cuvântare:

Onorați oaspeți și iubii elevi!

Azi, când punem cununa unui an școlar, vin în fața Dvs. cu inima plină de bucurie și satisfacție morală. Această satisfacție provine din două cauze.

Una, este faptul că la concursurile Societății tinerimii Române din București toți elevii noștri au fost trimiși, în număr de

Premiul cu cunună pe întreaga țară, din sculptură, acordată elevului Costin Eduard, cl. VII.

Premiul I. Guga Alex. și Silvășan Ioan pentru desen și practică. Pentru practică elevul Pop Gh. Premiul III. La istorie, mențiune, elevul Mocuța Ioan, cl. VI.

Pe lângă premii fiecare elev a primit și un carnet de depuneri, cu sume variate.

Aceasta arată că în școala noastră elevii sunt pregătiți cu cea mai mare conștiințiozitate de către membrii corpului didactic. Eu îi felicit și le mulțumesc în numele colegilor mei

Pe de altă parte, bucuria și satisfacția mea provine din conștiința că am intrat în era atât de dorită și atât de mult profectă de noi: era aprecierii muncii absolvenților noștri.

Nu demult s'au întrunit, la școală, absolvenții din seria 1927-

1928, după zece ani de muncă istovitoare în cercurile industriale.

Am constatat cu plăcere că din 29 absolvenți, numai doi au intrat în rândul funcționarilor, și anume ca percepători, iar restul au rămas la specialitatea lor, reușind astfel să ajungă fiecare la o situație bună după valoarea lor, împreună cu puțin noroc în mediul unde s'au plasat.

Salariile lunare pe care le primesc variază dela 3—5000 lei, iar unii dintre ei au ajuns la salarii lunare de 7000 lei, și unul chiar la 14.000 lei pe lună.

Toți sunt plini de încredere în fapte și viitorul lor și toți și-au exprimat recunoștința față de felul cum școala noastră urmărește pas cu pas absolvenții, în toate eforturile lor de a se afirma și reuși.

Lupta a fost grea și, azi, când vedem cu toții, conducătorii, membrii corpului didactic și absolvenții, că lupta a reușit și totul merge spre mai bine, putem lua cu toții îmbărbătare nouă și forță sufletască sporită, spre a ajunge la scopul final, adică la aprecierea completă și renumerarea satisfăcătoare a muncii prestate de specialistul tehnic român.

Mai avem un singur lucru de făcut: înființarea de mici ateliere și întreprinderi.

Dar și aci suntem pe calea cea bună.

Nu prin critici și defăimări și nici prin indemnuri teoretice se pot pune bazele solide ale unei întreprinderi, cum se mai rostesc azi critici prin diferite articole, de aceia care nu cunosc temeinic problema, ci prin ajutoare bănești însemnate.

Absolvenții noștri s'au afirmat adeseori în întreprinderile industriale, particulare și de stat, unde se cere numai muncă și disciplină.

Pentru meseria adevărată însă, aceasta nu este suficient.

Părinții elevilor, și așa destul de săraci, au făcut sacrificii însemnate cu creșterea lor în școală astfel că la absolvire abia așteptată ca fiii lor să poată câștiga nu numai pentru ei, dar și pentru ajutorul lor, ajunși la sfârșitul puterilor materiale.

De unde să ia atunci absolvenții bani, ori cât de puțini i-ar

Continuare din pag. 3.

Expoziția de lucrări

Din cauză că, în săptămâna străjeriei, școlile din Arad au organizat o expoziție colectivă, la Palatul Cultural, liceul industrial nu a mai organizat o expoziție atât de mare ca în alți ani, dar pentruca părinții elevilor, singurii invitați la serbare, să poată vedea, totuși, ce lucrează copiii lor, în fiecare atelier a fost amenajat un colț cu lucrările de fine de an, sub conducerea D lui ing. Petre Negrău, sub-directorul liceului, secondat de membrii corpului didactic.

Ce se lucrează în aceste școli profesionale, arătăm în suplimentul ilustrat, publicat tocmai spre a arăta ce progrese însemnate a făcut învățământul nostru profesional, în ultimii ani.

Examinând aceste clișee, credem că ori cine se va convinge ușor de ce sunt atât de căutați absolvenții liceelor industriale din întreaga țară.

Sfârșim această primă pagină închinată școlilor din Arad cu dorința sinceră ca cetitorii să vadă în rândurile noastre ceva mai mult decât intenția noastră de a pomeni numele unei școli din Arad, noi — fiind conduși de gândul curat ca să arătăm marelui public că industria națională a pășit pe drumuri noi, chemând la muncă aprigă toate elementele capabile, pe care numai școlile profesionale le pot descoperi și desăvârși, pentru a le oferi apoi marelui oper de industrializare a țării.

„Timpul Provinciei“

FILOXERE SOCIALE

Astăzi, în epoca de conservare națională, tendința unui stat este de a selecționa specii etnice, de rasă, tradiție și limbă, pentru ca uniți prin același cuget și simțiri să formeze adevărate așezăminte de stat, cimentate și imunizate față de forțele distructive care subminează temelia unei națiuni, prin faptul, că fiind tolerați în sânul lor demoralizează și micșorează standardul de viață al maselor. În deosebi pătuna muncitorească suferă de pe urma acestor filoxere sociale cari prin felul lor subtil de luptă câștigă credulitatea omului muncitor și ascuns sub masca prefăcătoriei, desarmează inoiala bietului robot, care vede în ei pe binefăcătorul mult așteptat.

Este timp ca să demascăm peacei indivizii, sau mai bine zis acele cuiburi a căror structură n'are nimic comun cu frumoasele noastre aspirațiuni naționale și a căror elemente sunt străine de ori ce idee românească, fiind în majoritate străini și de sufletul nostru, și cari vegetează pe spatele bietului nevoiaș român, care prin sudoarea feței și oboseala brațelor își câștigă pâinea cea de toate zilele.

Trăim într-o epocă de mari frământări sociale, ca dovadă că a început procesiunea purificării noastre naționale. Toate elementele străine cari au dat dovadă până acum de tendințe care urmăreau desagregarea complexului nostru național, vor trebui să fie puse în fața judecătorilor a căror menire ar fi stărpirea pentru todeauna a acestor rămășițe străine, cari vor căuta poate să se strecoare neobservați prin filtrul purificator.

Pentru a putea cunoaște în amănunte aceste nuclee, aceste familii bine organizate, voi face cunoscut cetitorului, scopul urmărit prin ademenirea credulului cu reclame imbibate în zeama lungă al umaritanismului social, pentru a ascunde adevărul putregai.

Este adevărat că lucrătorul de pe urma crizei generale cu greu își poate procura pe bani gata și în timpul cerut, strictul necesar pentru existența lui, astfel acceptă fără a vedea dezastrul care îl așteaptă, prima sursă ce i-se oferă pentru procurarea acestuia, pe credit.

Avem în Arad două societăți bancare „Consum și Mercur“, cari mijlocesc aceste credite între cumpărător și firme, câștigând sume fabuloase numai din așa zisele „cheltuieli de manipulare“ ce se calculează procentual (asupra cărora calcule vom reveni în numărul viitor) la fiecare cumpărare și care cad în sarcina cumpărătorului.

Ideea care a determinat formarea acestor societăți a fost pe de o parte pur speculativă iar pe de altă parte să formeze un cartel în care nenorocitul cumpărător să fie jumuit după placul lor.

Comercianții cari sunt indicați în cârticica lor de cumpărare fac parte din cartel și stabilesc prețuri după placul lor și astfel vrând nevrând ești constrâns să plătești sume fabuloase pentru lucruri de absolută necesitate, cari în fond nu valorează nici pe jumătate.

Astfel bietul muncitor este stors până la vlag ăultima prin opriri directe pe salarii, fără a respecta proporția stabilită de lege pe deoarte, iar dacă intervine vre'o grevă sau alte accidente și nu poți achita ratele, *și se fac intabulări și procese pe căsuța ta unde ai vrut să-ți odihnești la bătrânețe mădularele tale obosite prin munca cinstită a unei vieți întregi, îți ia ultima mângâiere a bătrânețelor tale, căminul în care resemnat și împăcat cu conștiința ai vrut să-ți aștepți moartea, te gonesc pe ulți ca pe urmă ei să înfrupte și să se sature din rodul muncii și agoniseala ta.*

De aici se poate vedea marea importanță ce o constituiesc acestesocietăți din punct de vedere a existenței și a moralei unei pături sociale. Nu trebuie uitat că cel ce suferă este tot bietul muncitor român care odată căzut în ghiarele lor nu poate aștepta de la aceste Societăți, cari cuprind în sânul lor numai elemente străine, nici o indulgență și umanitarism.

Astfel formând ei un tot comun, o familie compactă, vor căuta toți să-și asigure lor maximum de câștig din truda acelor cari muncesc din greu, iar muncitorul resemnat apleacă capul, căci ce poate face altceva!

Dar să nu creadă acești parveniți că nu posedăm arme de lu-

ptat în contra lor. Avem o singură armă pe care o vom întrebuința din toate puterile noastre, *arma adevărului, arma dreptății*. Prin ea vom ațuna voalul care acoperă mașinațiunile acestor

indivizi, pentru ca toată lumea să poată vedea adevărata lor față, pentru ca fiecare să se ferească de capcaele înșirate de ei pe drumul spinos al muncitorului român. **Varlam**

Adunarea generală a Sindicatului pantofarilor din Arad

Duminecă 26 Iunie 1938 sindicatul pantofarilor din localitatea a ținut o adunare generală extraordinară în localul fostei corporații unde sa desbătut următoarea ordine de zi:

1) După raportul președintelui, la propunerea comitetului adunarea generală exclude din sindicat pe fostul președinte Adoc Axentie precum și pe fostul vice președinte, Rada Ioan pentru că au fost dovediți că au lucrat contra intereselor și în dauna sindicatului, făcând ca sindicatul să aibă foarte importante pierderi atât morale cât și materiale, precum și pentru faptul că nici până acum nu au făcut dar a de seamă cu averea sindicatului, pentru care fapt s'a făcut denunț penal la parchet.

2) Din raportul secretarului reese că deși noul consiliul de administrație este numai de 8 luni totuși s'a putut prezenta cu un beneficiu net de 20.000 (douăzeci mii lei) din care 15.000 depuși spre fructificare iar 5000 (cinci mii) pentru fondul văduvelor. Deși rezultatul este destul de frumos, președintele totuși inspiră neîncredere membrilor din cauza faptelor din trecut.

La aceasta ia cuvântul din partea membrilor dl. Gross Iuliu făcând constatarea că dacă se luca tot astfel și sub președinția dlui. Adoc, sindicatul ar avea astăzi circa 150.000 lei avere Mulțumește apoi comitetului pentru munca depusă și îi dă descărcare.

Președintele face cunoscut a-

dunării generale că mandatul comitetului a expirat și conform statului jumătatea membrilor din comitet cad prin tragere la sorti căzând următorii 4 membrii: 1) Tuca Florian, 2) Petrișor Cuzman, 3) Dobrei Ioan și 4) Szücs Ioan.

Le alege apoi comisia de candidare, care propune în locul celor eșiți la sorti pe d nii.

1) Petrișor Cuzman, 2) Drăgan. 3) Kovács Petru, 4) Paulini Iosif.

Actualul comitet este următorul:

1) Președinte Ilica Gheorghe. 2) Vice președinte Boies Alex. 3) secretar Petrișor Cuzman. 4) casier Fărcaș Ioan.

5) membrii în consiliu: Drăgan Adrian. Vitnes Adalbert, Pășcuț Ioan, Păulini Iosif și Kovács Petru

supleanți: Mihaly Ladislau, Suhor Fabian, Juhasz Vasile.

6) Cenzori: Tuca Florian. Gross Iuliu, și Tipei Grigorie.

După alegere noul comitet și a modificat mai multe Art. din statut.

Președintele face cunoscut membrilor că începând dela data de 28 Iunie (se deschide un curs profesional) rugând pe doritori să se înscrie. Acest curs va fi dela 9-11 în fiecare Marți seara.

Ia apoi cuvântul președintele Ilica gheorghe mulțumind membrilor pentru concursul dat spunându-le ca și pe viitor să ajute uoul comitet în toate acțiunile lui, declarând apoi adunarea generală închisă.

Impozitele ce trebuie plătite de meseriași

Camera de Muncă în dorința de-a explica tuturor meseriașilor impozitele ce le au de plătit în conformitate cu noile modificări ale legii contribuțiunilor directe, aduce la cunoștință următoarele:

Toți meseriașii patroni, de orice categoric, sunt obligați a avea registre prescrise de lege și a nume:

a) Un registru jurnal. b) Un registru inventar. 2) Registrele dela a) și b) trebuie prezentate la Administrația Financiară pentru plata timbrului proporțional de 5 (cinci) Lei de filă. Afară de aceasta se va mai lipi pe fiecare filă din ambele registre câte un timbru de aviație de 2 (doi) Lei.

3. Meseriașii patroni a căror venit impozabil, stabilit prin tabelele de clasificare, trece de 160.000 Lei anual, sunt obligați ca să treacă zilnic în registru jurnal incasările avute în fiecare zi, iar la sfârșit de lună se va prezenta la Administrația Financiară ori percepției respectivă pentru plata impozitului pe cifra de afaceri.

4. Meseriași patroni a căror venit impozabil stabilit prin tabelele de clasificare este sub 150.000 Lei anual nu mai sunt obligați să treacă în registre incasările zilnice ei se vor prezenta la Administrația financiară sau percepția respectivă cu registru jurnal cel mai târziu până la finea lunii Iunie a. c. unde vor plăti o taxă numită taxă forfetară de Lei 200 (două sute) pe ntru întreg anul financiar 1938/39 adecă pe timpul dela 1 Aprilie 1938 până la 31 Martie 1939 plus Lei 100 taxa fondului aviației core se plătește la Banca Națională.

5. Meseriașii patroi dela punctul 3 de mai sus vor plăti prin prin urmare:

a) Taxa de timbru de 5 lei de filă la registre.

b) Un timbru aviație Lei 2 de fiecare filă de registru.

c) Impozitul prevăzut la categoria unde a fost clasificat de comisia de impunere.

d) Impozitul pe cifra de afaceri care se plătește lunar, conform

incasărilor zilnice trecute gistru.

6. Meseriașii patroni de tul 6 vor plăti:

a) Taxa de timbru de de filă la registru.

b) Un timbru de aviație de fiecare filă la registre.

c) Impozitul prevăzut la categoria unde a fost clasificat comisia de impunere.

d) O taxă forfetară de anual.

„Patria“ și „Ferăstrău“ Arădan“ S.A.R. pe exploatarea lemn

Convocă a X-a adunare ordinară anuală pentru anii 1936 și 1937, în ziua de 16 Iulie 1938, ora 16⁰⁰ la sediul din Arad, Calea Radnei.

Pe ordinea de zi figură: Dările de seamă a conde administrație, fixarea onde cenzorilor, **propunerea de liulu de administrație, reducere capitalului, stampilarea acțiunilor, marea unui capital noi emisiunea de acțiuni**

Modificarea § 6 din alegerea consiliului de admnistrație și a comitetului de cenzori. Bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1937 arată o pierdere de 5.000.000, în trei ani, și în 1935 Lei 2.152.124, în 1936 200.673, 1937 Lei 2.600.000 capitalul societății a 5.000.000 Lei.

— **Societatea an pentru valorificarea murilor din Arad**, ca adunarea generală ordinară de 7 Iulie 1938 ora 17⁰⁰ la calul Casei de Păstrare G din Arad, S. A. Pe ordin figurează darea de seamă siliului de administrație, comitetului de supraveghere, modificarea art. 3, 4, 11, 12, 22, 23, 32, 33 din statutul gerea a 4 membri în cons administrație și a 3 membri comitetul de supraveghere. Bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1937, arată un Beneficiu doi ani de Lei 23.968.059. auume: 1936—6.734.500, 1927—232.947 la un Capital Social de Lei 2

Universitatea Latină din Iași continuă cursurile de

Program 5 Iulie 20

Cursuri de: Franceză, Liană — Latină și Română (minoritari).

Secțiunii speciale pentru sorii secundari, studenți, tori, elevi de liceu sau particulare.

Cursurile vor fi pred profesori străini renumiți în versatia pe grupuri mici mare număr de profesorente și studenți francezi eni.

Cursurile vor fi com de excursiuni, sporturi și festajiuni culturale.

Taxa cursurilor este de lunar. Pensiunea (locuință minuri, masa la restaurant silvania) 1500 lei lunar. ții și prospecte se găsesc Profesor Universitar Nic. Str. Lascăr Catargiu 9. la 1 Iulie. Universitatea Latî șov.